

Titulació	Tipus	Curs
Ciència política i gestió pública	OB	3
Relacions Internacionals	OB	2

Professor/a de contacte

Nom: Nuria Esther Font Borrás

Correu electrònic: nuria.font@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Estudiants del Grau en Ciència Política i Gestió Pública: Es dona per suposat que l'estudiant coneix adequadament, com a mínim, els conceptes, les teories i els coneixements treballats a les assignatures 'Ciència Política' i 'Administració i Polítiques Públiques'. A més, és recomanable que l'estudiant hagi cursat i superat l'assignatura 'Política Comparada I'.

Estudiants del Grau en Relacions Internacionals: Es dona per suposat que l'estudiant coneix adequadament, com a mínim, els conceptes, les teories i els coneixements treballats a les assignatures 'Ciència Política'. A més, és recomanable que l'estudiant hagi cursat i superat l'assignatura 'Anàlisi de les Polítiques Públiques' (2n de Grau).

Es dona per suposat que l'estudiant té capacitat per llegir textos en anglès. També es dona per suposat que l'estudiant té l'hàbit de llegir regularment diaris de premsa generalista, blogs i altres fonts d'informació periòdiques.

Objectius

Aquesta assignatura és obligatòria al tercer curs del Grau de Ciència Política i Gestió Pública i al segon curs de Grau en Relacions Internacionals. Globalment, l'assignatura té com a objectiu principal que l'alumnat conegui els principals referents empírics i teòrics sobre la Unió Europea i que sigui capaç d'utilitzar-los en l'anàlisi i la interpretació dels processos polítics europeus. Els objectius més específics són: primer, treballar el procés històric de construcció europea, l'evolució i el funcionament actual de les principals institucions polítiques i les relacions inter-institucionals; segon, desgranar les principals dinàmiques polítiques i els processos decisoris de la UE a través de l'anàlisi d'alguns dels esdeveniments polítics recents més rellevants a nivell europeu; tercer, familiaritzar-se amb fonts institucionals de dades sobre la Unió Europea i aprendre a utilitzar-les per realitzar estudis empírics; finalment, conèixer les principals aproximacions teòriques que actualment dominen el panorama dels estudis europeus.

Competències

Ciència política i gestió pública

- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi valorant l'impacte social, econòmic i mediambiental.
- Argumentar des de diferents perspectives teòriques.
- Demostrar que es comprèn l'estructura i el funcionament dels sistemes polítics en l'esfera interna i internacional, tant en l'esfera analítica com en l'elaboració de propostes d'intervenció o de polítiques públiques
- Demostrar que es coneix l'estructura i el funcionament de la Unió Europea i de les seves institucions principals, i que s'és capaç d'identificar els principals actors polítics i reconèixer els principals mecanismes d'integració.
- Demostrar un bon nivell d'expressió escrita en diferents registres.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crític i saber comunicar-se de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Fer exposicions orals efectives i adaptades a l'audiència.
- Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per portar a terme la tasca prevista.
- Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals.
- Interpretar i utilitzar acadèmicament textos en anglès.
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
- Mostrar una bona capacitat per transmetre informació, diferenciant els missatges clau per als diferents destinataris.
- Relacionar els diferents components que conformen l'estructura i el funcionament dels sistemes polítics i l'entorn en què interactuen
- Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica.
- Treballar amb tècniques quantitatives i qualitatives d'anàlisi per aplicar-les en els processos de recerca.
- Treballar autònomament.
- Treballar en equip i en xarxa, en particular en condicions interdisciplinàries.
- Utilitzar les principals tècniques de la informació i la documentació (TIC) com a eina essencial en l'anàlisi.

Relacions Internacionals

- Analitzar l'estructura i el funcionament de les institucions i organitzacions internacionals (polítiques, econòmiques, de seguretat i militars, mediambientals, de desenvolupament i ajuda d'emergència), tant a l'àmbit universal com al regional, amb particular èmfasi en la Unió Europea, a partir de casos reals i/o simulats.
- Aprehendre i analitzar els impactes del procés de globalització als sistemes polítics domèstics, i al comportament dels actors polítics i els ciutadans.
- Argumentar i establir relacions de causalitat plausibles, a partir de dades i de metateories, i establir formes de validar-o refutar-les.
- Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals rigoroses.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Resultats d'aprenentatge

1. Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
2. Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
3. Actuar en l'àmbit de coneixement propi valorant l'impacte social, econòmic i mediambiental.
4. Argumentar des de diferents perspectives teòriques.

5. Argumentar i establir relacions de causalitat plausibles, a partir de dades i de metateories, i establir formes de validar-o refutar-les.
6. Demostrar que es comprèn l'estructura i el funcionament dels sistemes polítics en l'esfera interna i internacional, tant en l'esfera analítica com en l'elaboració de propostes d'intervenció o de polítiques públiques
7. Demostrar que es coneix l'estructura i el funcionament de la Unió Europea i de les seves institucions principals, i que s'és capaç d'identificar els principals actors polítics i reconèixer els principals mecanismes d'integració.
8. Demostrar un bon nivell d'expressió escrita en diferents registres.
9. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
10. Desenvolupar un pensament i un raonament crític i saber comunicar-se de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
11. Distingir com els estats membres i la UE implementen mesures i polítiques encaminades a incidir en els processos de globalització.
12. Explicar el funcionament de les institucions polítiques europees, les seves competències i la manera en què elaboren l'agenda, prenen les decisions polítiques i implementen els resultats.
13. Fer exposicions orals efectives i adaptades a l'audiència.
14. Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per portar a terme la tasca prevista.
15. Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals.
16. Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals rigoroses.
17. Interpretar i utilitzar acadèmicament textos en anglès.
18. Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
19. Mostrar una bona capacitat per transmetre informació, diferenciant els missatges clau per als diferents destinataris.
20. Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
21. Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
22. Reconstruir el procés de presa de decisions de les polítiques comunitàries i avaluar-ne els resultats.
23. Relacionar els diferents components que conformen l'estructura i el funcionament dels sistemes polítics i l'entorn en què interactuen
24. Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica.
25. Treballar amb tècniques quantitatives i qualitatives d'anàlisi per aplicar-les en els processos de recerca.
26. Treballar autònomament.
27. Treballar en equip i en xarxa, en particular en condicions interdisciplinàries.
28. Utilitzar les principals tècniques de la informació i la documentació (TIC) com a eina essencial en l'anàlisi.

Continguts

TEMARI

BLOC 1. Creació de les Comunitats Europees i evolució del procés d'integració europea

Tema 1. Orígens històrics de les Comunitats Europees. La CECA, la CEE i la EURATOM

Tema 2. L'Acta Única Europea i el Tractat de Maastricht

Tema 3. El Tractat d'Amsterdam, el Tractat de Niça, el fallit 'Tractat Constitucional'

Tema 4. El Tractat de Lisboa

BLOC 2. Principals institucions i organismes de la Unió Europea

Tema 5. El Consell Europeu

Tema 6. El Consell de la Unió Europea

Tema 7. La Comissió Europea

Tema 8. El Parlament Europeu

Tema 9. El Tribunal de Justícia de la Unió Europea

Tema 10. El Banc Central Europeu

Tema 11. Altres organismes de la Unió Europea

BLOC 3. El procés decisor en la Unió Europea

Tema 12. El triangle institucional Comissió - Parlament - Consell. El procés legislatiu

BLOC 4. La UE en temps de crisi

Tema 13. Actituds, euroescepticisme i extrema dreta

Tema 14. La UE i Turquia

Tema 15. La UE i Ucraïna

Tema 16. La UE davant dels desafiaments globals

BLOC 5. Teories de la integració europea

Tema 17. El debat neofuncionalisme - intergovernamentalisme; el debat intergovernamentalisme liberal - constructivisme; el nou institucionalisme; la governança multinivell; la Unió Europea com a sistema polític

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques (classes magistrals per part del professor/a)	30	1,2	6, 7, 23
Presentació pública de treballs	7,5	0,3	4, 7, 8, 15, 17, 24, 25, 26, 28
Seminaris i classes pràctiques	15	0,6	4, 7, 13, 19, 24, 25
Tipus: Supervisades			
Tutoria	15	0,6	14
Tipus: Autònomes			
Estudi	30	1,2	7, 14, 17, 24, 26
Lectura de textos	30	1,2	7, 17, 24
Preparació d'un treball en grup	15	0,6	4, 7, 15, 24, 26, 27

La metodologia de la matèria Institucions i Política de la Unió Europea consisteix en combinar un conjunt d'activitats formatives dissenyades perquè els/les estudiants assoleixin els resultats d'aprenentatge. Aquestes estan integrades per activitats autònomes, dirigides i supervisades. Les activitats autònomes inclouen l'estudi individual (30 hores), la lectura de textos (30 hores) i la preparació de treballs en grups (15 hores). Les activitats dirigides inclouen classes magistrals (30 hores), seminaris i sessions pràctiques (15 hores) i la presentació pública de treballs (7,5 hores). Les activitats supervisades inclouen tutories (15 hores).

Tipus d'activitat	Activitat	Hores	Resultats d'aprenentatge
Dirigides 52,5 hores (35%)	Classes magistrals amb suport TIC i debat en gran grup	30	Comprensió del procés històric d'integració europea, del funcionament de les institucions, dels processos polítics de la UE i de les principals teories d'integració europea
	Presentació pública de treballs	7,5	Exposició pública dels coneixements assolits de forma adequada
	Seminaris i classes pràctiques	15	Participació activa, informada i conceptualment correcta en els debats i sessions pràctiques
Supervisades 15 hores (10%)	Tutoria	15	Aclariments de dubtes i orientació complementària per a la formació en els temes de l'assignatura
Autònomes 75 hores (50%)	Lectura de textos	30	Comprensió de les principals aportacions en la teoria i la pràctica sobre la Unió Europea
	Estudi	30	Comprensió de conceptes i dinàmiques institucionals de la Unió Europea
	Preparació de treballs en grups	15	Demostrar la comprensió dels processos polítics europeus

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Controls de lectura	20%	2	0,08	1, 2, 3, 4, 6, 7, 9, 10, 11, 14, 17, 18, 22, 23, 24
Participació oral en els seminaris i classes	5%	0,5	0,02	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 24, 25, 27, 28

Preparació d'un treball i exposició oral	25%	2,5	0,1	1, 2, 3, 5, 7, 9, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 24, 25, 26, 27, 28
Prova escrita	50%	2,5	0,1	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 18, 20, 22, 23, 24

Avaluació continuada

L'avaluació de l'assignatura representa aproximadament un 5% de les hores totals, equivalent a unes 7,5 hores.

L'avaluació consistirà en les següents evidències per part dels/les estudiants:

- Examen escrit de coneixements sobre la matèria: 50% de la nota final. És condició necessària però no suficient aprovar l'examen per aprovar l'assignatura
- Dos controls de lectures: 20% de la nota final (cada control té un pes del 10% de la nota)
- Realització i exposició d'un treball realitzat en grup: 25% de la nota final. És condició necessària però no suficient aprovar el treball per aprovar l'assignatura
- Participació oral en els seminaris i classes pràctiques: 5% de la nota final

Consideracions importants:

- Als estudiants que no s'hagin presentat a l'examen o no hagin presentat el treball, se'ls consignarà l'assignatura com a NO AVALUABLE
- L'examen es realitzarà al final del quadrimestre, el dia que fixi la Facultat i que es farà públic amb antelació suficient
- El calendari de les sessions, les activitats i els controls de lectura es faran públics durant els primers dies de classe
- Els/les estudiants que no hagin superat l'examen final tindran l'oportunitat d'acollir-se a l'activitat de recuperació. És a dir, podran tornar a fer l'examen suspès el dia que determini la Facultat, havent acabat el període lectiu del segon quadrimestre. En cap cas els/les estudiants podran acollir-se a les activitats de recuperació per pujar nota.
- Cap de les altres activitats avaluables és recuperable
- En cas de detectar plagiat en els treballs lliurats, la sanció serà una nota de suspens de l'assignatura. Al Campus Virtual podeu consultar la Guia sobre com citar i com evitar el plagiat

Avaluació única

L'avaluació única de l'assignatura representa aproximadament un 5% de les hores totals, equivalent a unes 7,5 hores.

A l'avaluació única consistirà en les següents evidències per part dels/les estudiants:

- Examen final: 50% de la nota final. És condició necessària però no suficient aprovar l'examen per aprovar l'assignatura
- Control de lectures: 20% de la nota final
- Lliurament d'un treball realitzat individualment: 30% de la nota final. És condició necessària però no suficient aprovar el treball per aprovar l'assignatura

Consideracions importants:

- Als estudiants que no s'hagin presentat a l'examen o no hagin presentat el treball se'ls consignarà l'assignatura com a NO AVALUABLE
- Tots els lliuraments es faran en un mateix dia, al final del quadrimestre, el dia que fixi la Facultat per fer l'examen final, i que es farà públic amb antelació suficient
- Els/les estudiants que no hagin superat l'examen final tindran l'oportunitat d'acollir-se a l'activitat de recuperació. És a dir, podran tornar a fer l'examen suspès el dia que determini la Facultat, havent acabat el període lectiu del segon quadrimestre. En cap cas els/les estudiants podran acollir-se a les activitats de recuperació per pujar nota.

- Cap de les altres activitats avaluable és recuperable
- En cas de detectar plagi en els treballs lliurats, la sanció serà una nota de suspens de l'assignatura. Al Campus Virtual podeu consultar la Guia sobre com citar i com evitar el plagi

Ús d'Intel·ligència Artificial (IA)

Per a aquesta assignatura, es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) exclusivament en tasques de suport, com la cerca bibliogràfica o d'informació i la correcció de textos o les traduccions.

Bibliografia

Bibliografia bàsica de curs

Michelle Cini & Nieves Perez-Solorzano, *European Union Politics*, Oxford University Press, pp 157-175

Hix, S. & B. Hoyland (2022), *El Sistema Político de la Unión Europea*. McGraw Hill

Hix, S. & B. Hoyland (2022), *The Political System of the European Union*. McGraw Hill.

<https://ebookcentral-proquest-com.are.uab.cat/lib/uab/detail.action?pq-origsite=primo&docID=6992939>

Ripoll Servent, A. (2017), *The European Parliament*, Palgrave MacMillan

Bibliografia complementària

Anghel, V. & Erik Jones (2023) Is Europe really forged through crisis? Pandemic EU and the Russia - Ukraine war, *Journal of European Public Policy*, 30:4, 766-786, DOI: 10.1080/13501763.2022.2140820

Ares, C. & L. Bouza García (2019), *Política de la Unión Europea. Crisis y continuidad*, Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas.

Genschel, P. (2022) Bellicist integration? The war in Ukraine, the European Union and core state powers, *Journal of European Public Policy*, 29:12, 1885-1900, DOI: 10.1080/13501763.2022.2141823

Morata, F. (1998), *La Unión Europea*, Barcelona: Ariel. Caps. 1, 2.

Zestos, G. K., & Benedict, J. M. (2018). European Monetary Integration: A History. *Encyclopedia of International Economics and Global Trade*.

https://www.researchgate.net/profile/George-Zestos/publication/325070683_European_Monetary_Integration_A_I

Zeitlin, J., F. Nicoli & B. Laffan (2019), 'Introduction: the European Union beyond the polycrisis? Integration and politicization in an age of shifting cleavages', *Journal of European Public Policy* 26(7): 963-976.

<https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/13501763.2019.1619803>

Webs institucionals

Portal de la UE: <http://europa.eu/>

Parlament Europeu: http://www.europarl.europa.eu/news/public/default_en.htm?redirection

Parlament Europeu, Handbook on the Ordinary Legislative Procedure:

<https://www.europarl.europa.eu/olp/en/ordinary-legislative-procedure/handbook-on-the-ordinary-legislative-proc>

Consell Europeu: http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/european-council/index_es.htm

Consell de la UE: <http://consilium.europa.eu/showPage.ASP?lang=es>

Comissió Europea: http://ec.europa.eu/index_es.htm

Tribunal de Justícia de la UE: http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/court-justice/index_es.htm

Observatori Legislatiu de la UE: <http://www.europarl.europa.eu/oeil/home/home.do>

Web European Parliament on EU institutions:

<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/en/section/187/las-instituciones-y-los-organos-de-la-union-europea>

EUR-Lex: <https://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=es>

Webs sobre la UE:

Político: <https://www.politico.eu/>

Euroobserver: <http://www.euobserver.com>

Eupolitix: <http://www.eupolitics.com>

Programari

Programa Excel

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través d'aquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	51	Anglès	segon quadrimestre	tarda
(SEM) Seminaris	1	Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	10	Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	51	Anglès	segon quadrimestre	tarda
(SEM) Seminaris	510	Anglès	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	51	Anglès	segon quadrimestre	tarda